

Največji slovenski dnevnik
v Zdrženih državah
Vojta za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of Mar. 3, 1879

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 269. — ŠTEV. 269.

NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 16, 1927. — SREDA, 16. NOVEMBRA 1927.

VOLUME XXXV — LETNIK XXXV

Am. Fed. of Labor bo posredovala.

VAŽNA KONFERENCA V PREMOGARSKEM OKRAJU

Konferenca Ameriške Delavske Federacije v premogarskem okraju. — Člani strokovnih organizacij v Pittsburghu hočejo pomagati premogarjem. — Divjanje rovskih stražnikov.

PITTSBURGH, Pa., 15. novembra. — Konferenca American Federation of Labor, na kateri so zastopane vse važne organizacije potom svojih narodnih uradnikov, se je sestala včeraj v Pittsburghu, da se peča s položajem v industriji mehkega premoga in da nudi svojo pomoč United Mine Workers v boju slednje, da vzdrži Jacksonville dogovor.

Državna Delavska Federacija iz Pennsylvanije in različne krajevne centrale iz države so bile istotako zastopane.

Za "izenačujočo pravičnost" v postopanju s kapitalom in delom se je zavzel prejšnji guvern Pinchot s svojim pozdravnim govorom.

Opozoril je na to, da se je kapitalistom sicer vedno dovoljevalo prosto pot, da pa država vedno zasleduje politiko tlačenja delavcev, čeprav ni to ravno najboljšo sredstvo, da se priklene delavce na njih mesta.

Vsa znamenja pa so kazala včeraj, da tudi ta konferenca ni pripravljena započeti z velikopoteznim bojem Ameriške delavske federacije proti premogarskim baronom, temveč da se bo zopet vpriporili poskus, da se izvede "političen vpliv", o katerem toliko čenčajo voditelji Ameriške delavske federacije.

Na velikih zborovanjih sta razkrinkala Filip Murray in okrajni predsednik Fagan zlorabo državne sile potom privatne premogarske policije, pomožnih šerifov in državnih konštaberjev.

Murray je opozoril na to, da si ravno družbe, na kojih čelu stoji zvezni zakladniški tajnik Mellon in jeklarski trust, katerega predstavlja Schwab, na vse mogoče načine prizadevajo uničiti premogarsko organizacijo.

Rekel je, da so dva tisoč družin nasilno pregnali iz njih bornih stanovanj in da so sedaj delavci prisiljeni kampsirati v šotoriščih. V slučajih nadaljnjih 1700 družin je treba še čakati na odločitev državnega višjega sodišča. Organizacija je prisiljena skrbeti za osem tisoč družin.

Konferenca Ameriške Delavske Federacije se bo posvetovala tukaj dva ali tri dni, da se koncem tedna nato zopet sestane v New Yorku ter se peča tam z zadevo newyorških podulčnih in nadulčnih železnic.

USMRČEN PRI TELEFONU

Strele, ki so ubili iznajditelja, je čul njegov prijatelj po telefonu. — Odvetnik iz Elizabeth, N. J. je govoril s partnerjem v Highlands. — Policija išče svaka.

Robert Meisterknecht, strojnik in iznajditelj, o katerem se domneva, da je bil poročnik v mornarici Združenih držav tekom svetovne vojne, je stal včeraj pri telefonu v svoji delavnici v Highlands, N. P. ter govoril s P. Olde, odvetnikom iz Elizabeth ter bratom partnerja.

Oba moža sta razpravljala o najnovejši iznajdbi Meisterknechta, majhni pripravi za motoriste, ki registrira množico geografskih

katere se nalije v kotel avtomobila.

Naukrat pa je čul Olde šest strelj. Odvetnik v svojem uradu na milje proč je čul, kako je padla slušalka ter udarila ob zid.

Nato pa je sledil zamokel rop, kot če udari telo ob tla.

Olde je takoj pozval telefonsko uslužbenko ter ji rekel, naj opozori nasprotno stranko, da je pozabila obesiti slušalko, a nobenega odgovora ni bilo.

Nato pa je poklical Olde Franka Siegfrieda ter ga prosil, naj se napoti v delavnico Meisterknechta.

Medtem pa je čul Irving Taylor, čolnar, ki je delal na svojem čolnu le sto čevljev od delavnice, strele ter odhitel, da preišče stvar.

Ozrl se je skozi okno delavnice ter videl ležati iznajditelja mrtvega na tleh. Skozi zadnja vrata pa je prihitel ob istem času neki mož,

star kakih 35 let, o katerem je prisegel pozneje Taylor, da je bil to, enkrat skozi desno roko in petič skozi desno ramo. Sestra kroki registrira množico geografskih

PODROBNOSTI O STRAŠNI EKSPLOZIJ V PITTSBURGHU

Očividci poročajo, da se je plinski tank dvignil kot balon ter se nato razletel kot velikanska bomba. Požarni načelnik je opisal eksplozijo, katero je opazoval z mostu.

PITTSBURGH, Pa., 15. avgusta. — Živahen opis eksplozije je nudi požarni načelnik, Richard L. Smith, ki je vozil s svojim avtomobilom preko Manchester mostu, pri sovodju Allegheny in Monongahela rek in je videl eksplozijo, ko se je završila.

Velikanski jekleni kotel se je dvignil več sto čevljev, v zrak kot velikanski balon, — je rekel. — Ostal je nedotaknjen za trenutek, nakar se je razpočil kot velikanska bomba. Ko se je završila eksplozija s strašnim grmenjem, je zletelo na stotine ton jekla skozi zrak kot da so koščki papirja, nakar je napolnil ozračje žvenket razbitega stekla.

Načelnik Smith je bil prvi med stotimi občinskimi, državnimi in okrajnimi uradniki, ki so dospeli na pozorišče nesreče. James Condon, trgovec, kojega prostor se nahaja v okrožju enega bloka od mesta, kjer se je završila eksplozija, je pripovedoval o dirki, v kateri je zmagal proti zublju plamen, ki se je pomikal po Reedsdale Street navzdol. Ob času eksplozije je stal pri oknu ter je bil obrezan od sile eksplozije, ki je razbila vse steklo v okolici. Pohitel je na cesto, v mnenju, da je velik potres obiskal okraj. Ko pa se je ozrl proti plinarni, — je rekel, — je zapazil zublju plamena, ki je potoval po cesti navzdol, naravnost proti njemu. Condon je priče bežati pred ognjem ter mu ušel.

Večina prebivalcev okraja, ki je ušla eksploziji, je izjavila, da so bili vsi v pričetku prepričani, da se je pojavil potres.

Pozvan na pozorišče nesreče, je zadel Ray Michaels, pomožni električar, na truplo nekega moža na cesti. Ustavil se je, obrnil ležečega človeka ter zrl v obraz svojega očeta, C. Michaela, superintendenta porušene plinske naprave. Sin je nato spremil zemljiske ostanke očeta v mrtvašnico. Policist Silvester Stoehr je hodil po svoji označeni poti ob Ohio reki, ko je zletel veliki kotel v zrak. Policist je ravno par sekund poprej zapazil nekega majhnega dečka, ki se je igral ob bregu reke. Sila zračnega pritiska je vrgla dečka v reko. Policist je vrgel proč sunknjo, skočil v vodo ter rešil nezavestnega dečka.

Vsaj dve osebi sta zrl direktno na velikanski plinski kotel na severni strani, ko je eksplodiral Mis Ruth Pastre in Jerome Henkel, uslužbenca v neki bližnji napravi, sta stala pri oknu ter zrla na kotel, ko je eksplodiral. Spominjata se le, da sta videla naenkrat bleščoč ogenj. Bila sta rešena od članov požarne brambe ter odvedena v bolnico.

Policisti s Centre Avenue postaje, ki so se nahajali med prvimi, ki so dospeli na pozorišče nesreče, so pravačasno rešili neko žensko, ki je ravnokar rodila otroka.

O. Državna policija je takoj razposlala vplodni alarm za aretacijo Schreiberja. Meisterknecht je bil ustreljen petkrat, trikrat skozi spodnje telesa, enkrat skozi desno roko in petič skozi desno ramo. Sestra kroki registrira množico geografskih

ni neki porušeni hiši na Ridge Ave. Mati je bila porezana od letedečega stekla, a dete je ostalo nepoškodovano.

Ni trajalo dolgo časa, da se je Pittsburgh odzval pozivu na pomoč. V teku par ur potem, ko se je pripetila nesreča, so pričeli prihajati v krajevni čapter Rdečega križa čeki s prošnjami, naj se porabi denar za pomoč ranjenih in ljudi, ki so izgubili svoja domovja.

Živahen opis očividca prizorov, ki so sledili eksploziji, je nudi Harry McCullough, kojega dom se nahaja tri bloke od porušene plinarnice.

— Vrata kuhinje v moji hiši so me podrla na tla, ko so bila iztrgana iz svojih tečajev, — je rekel. — Pohitel sem ven ter se napotil proti plinarni. Ko sem stopil na cesto, mi je padel v naročje neki mož, nakar sva oba padla na tla. Kri mi je lila iz grde rane na tilniku. Drugi ljudje so begali semintja kot blazni. Vstal sem ter se zopet napoti naprej. Videl sem neko žensko, zroč skozi razbito okno. Njen obraz je izgledal kot da je bil zadet od zaboja šiber.

Žive žive, ležeče po cestah, so žarele. Obrnil sem se v neko stransko ulico. Tudi sta prišli iz neke hiše dve ženske v nočnih srajcah. Eksplozija ju je vrgla iz postelj. Odvedel sem ti dve ženski na svoj dom ter jima dal nekaj obleke. Nato sem se vrnil k plinski napravi.

Aretecija prejšnjega trgovskega ministra v Mehiki.

MEXICO CITY, Mehika, 15. novembra. — Miguel Alesio Robles, prejšnji tajnik za industrijo in trgovino, je bil pozno včeraj zvečer aretiran, ko je prišel iz gledišča. Ni se navedlo vzrokov za njegovo aretacijo, vendar pa je jasno, da je bila v zvezi s ponesrečenim atentatom na predsedniškega kandidata, generala Alvaro Obregon. Robles je eden voditeljev, ki protestirajo proti zopetni izvolitvi Obregonu.

Policijsko preiskavo glede tega poskušnega atentata se vodi z največjo previdnostjo.

DIVJANJA SUHAŠKIH AGENTOV

Suhaška postava je baje umorila na tisoče ljudi. Senator Edwards ceni, da so edinole zvezni agenti ustrelili dvesto ljudi. — Številni so bili ustreljeni od zadaj. — Krivdo naprtuje značajju mož, ki izvajajo postavo.

Senator Edward I. Edwards iz New Jersey ceni v nekem članku, ki je bil objavljen v decemberski številki magazina Plain Talk, da mora znašati število življenj, katera so vzeli prohibicijski agenti, "na tisoče".

— Zvezni agenti so dosedaj ubili, — je rekel, — nekako dvesto ljudi in zakladniški department je dosedaj "uredil" 152 umorov, izvršenih od prohibicijskih agentov.

V odgovor na vprašanje: — Kako umro ljudje, kadar streljajo prohibicijski agenti? — je rekel: — Umirajo in številni med njimi so hladnokrvno ustreljeni v hrbet.

— Poročila zakladniškega departmenta seveda ne pravijo nikdar, da je bila kaká žrtev ustreljena v hrbet, ker bi to ne izgledalo lepo. Preglejte pa sodnijske rekorde in videli boste, kaj boste našli. Prisim vas, da ne sprejmete mojih besed, temveč besede zdravnikov, ki poznajo take slučaje.

Senator Edwards je navedel več slučajev, v katerih so bili ljudje ustreljeni v hrbet. Med drugimi je slučaj Guy Meadows iz Hintona, W. Va., ki je bil ustreljen v hrbet, ko je skušal vreči pint žganja v reko ter slučaj farmerja Wagnerja, ki je bil ustreljen v hrbet, ko je zbežal, ko je pet obožanih mož navallilo ranj. Vseh teh petero mož, — je rekel senator, — je bilo oproščenih in eden njih je postal celo okrajni administrator.

Vzrok tega velikega števila ubojev, pri izvedenju prohibicije, je rekel senator Edwards, — tisti v značaju mož, ki izvajajo prohibicijo in ki so skoraj sami grafterji.

Strahovlada v Dobrudži.

SOFIJA Bolgarska, 15. nov. — Naštotine Bolgarov v Dobrudži je bilo ubitih od romunskih kolonistov v povračilo za smrt nekega Romunca v vasi Kazimir. To poročilo je prišlo iz uradne bolgarske brozjavne agenture. Pri tem gre za prejšnje bolgarsko ozemlje, ki je pripadlo Romunski na temelju mirovne pogodbe.

Strahovlada v Dobrudži.

SEZNAM

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklca, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da Vam bo ta ponudba ugajala, posebno še, ako boste vpoštevali našo zanesljivo ter točno postrežbo.

Dinarji	Lire
Din. .... 500 . . . \$ 9.40	Lir ..... 100 . . . \$ 6.10
Din. .... 1,000 . . . \$ 18.80	Lir ..... 200 . . . \$ 11.90
Din. .... 2,500 . . . \$ 46.25	Lir ..... 300 . . . \$ 17.55
Din. .... 5,000 . . . \$ 92.00	Lir ..... 500 . . . \$ 28.75
Din. .... 10,000 . . . \$ 182.00	Lir ..... 1000 . . . \$ 56.50

Za pošiljate, ki presegajo Desettisoč Dinarjev ali pa Dvatisoč Lir dovoljajemo poseben znesek primeren popust.

Nakazila po brezjavnem pismu izvrinjemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

FRANK SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT STREET Phone: CORTLANDT 4687
NEW YORK, N. Y.

MANOILESCU OPROŠČEN

M. Manoiescu, prejšnji romunski državni podtajnik, je bil oproščen obdolžbe, da se je zarotil in skušal vrniti Karolu dinastične pravice. — Sto odvetnikov je pomagalo obtoženemu.

BUKAREŠTA, Romunska, 15. novembra. — Mihail Manoiescu je bil oproščen včeraj zjutraj od vojnega sodišča. Trije sodniki proti dvema so glasovali za njegovo oproščenje.

Manoiescu je bil obdolžen zarote, da spravi prejšnjega prestolonaslednika Karola nazaj na Romunsko.

Oproščenje prejšnjega državnega finančnega pod-tajnika je bilo sprejeto z velikanskim navdušenjem.

— To je pričetek nove dobe prostosti na Romunskem, — je rekel Manoiescu, ki je par minut poprej povedal nekemu poročevalcu Associated Press, da pričakuje, da bo spoznan krivim.

Proces proti temu prijatelju pred smrtjo slednjega in ki ni bilo Karola, ki je prinesel pisma in objavljeno. Glasi se, da je pojasnil druge dokumente od Karola vodi. Karol v tem pismu na svojega očetelju različnih strank v Bukare. četa vse razloge, vsled katerih se štji, je predstavljaj senzacijo pre- je odgovadal svojim pravciam do tekega tedna. Manoiescu si je nasledstva. Opaziti je veliko zapridobil s svojo sijajno govorniško htevo, da se razkrije narodno vse-zmožnostjo simpatije in podporo bino tega pisma.

Državni pravdnik, polkovnik Carapancea, je zahteval najhujšo kazeno za to, kar je označil kot zaroto proti državi. Ta kazni bi ostajala iz petih let ječe. Dolgo po polnoči so se razvzeli zagovorniki Manoiescu se vedno za njegovo oproščenje. Eden teh, M. Michailache, je vzbudil srd sodišča, ko je izjavil:

— Naš sedanjí sistem počiva na ostrini meča. Če je to želja naroda, se prične Karol lahko vrne ne le kot regent, teveč kot kralj. Mogoče je ustaviti potoček, a ni mogoče ustaviti reke. Lahko je zatreti želje vlade, a ni mogoče zatreti volje naroda.

Profesor Nikolaj Porga, voditelj nacjonalistov, — izjavljajo tukajšnji listi, — je pisal M. Maniu, nadaljnemu voditelju stranke, pismo, v katerem mu ponuja svojo službo za skupne akcije za strmoglavljenje vlade Bratiana.

Profesor Jorga trdi, da bi nastopil v dogovoru z generalom Averescu, prejšnjim ministrskim predsednikom in voditeljem ljudske stranke.

Organ neodvisne stranke, Adesir Leslev Wilsona, guvernerja verul, izjavlja, da se ni doseglo nobenega dogovora.

Večino dokumentov, zaplenjenih ob času aretacije Manoiescu, Nasik v Poona zapazilo, da so bile se je predložilo sodišču, a za naj- tranece raztrgane. Posebne straže bolj važno med vsemi dokumen- varujejo mejo v portugalsko In- dijo, ker se domneva, da se nahajal Karol kralju Ferdinandu ja tam sedež vstaje.

Angléški teror v Indiji.

BOMBAY, Indija, 15. nov. — Soglasje s poročili lista Times of India se je vpriporilo pred kratkim več poskusov atentatov na Sir Leslev Wilsona, guvernerja Bombaya. V enem slučaju je usel guverner le s pravo posebno srečo, ko se je na nekem potovanju iz njih ob času aretacije Manoiescu, Nasik v Poona zapazilo, da so bile posebne straže bolj važno med vsemi dokumen- varujejo mejo v portugalsko In- dijo, ker se domneva, da se nahajal Karol kralju Ferdinandu ja tam sedež vstaje.

POSEBNI
PODATKI

Prislobina za izplačila ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za \$25, ali manjši znesek 75 centov; od \$25, naprej do \$500, po 3 centa od vsakega dolara. Za večje svote po pismenem dogovoru.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko \$8.00 Za New York za celo leto \$7.00
in Kanado \$6.00 Za pol leta \$3.50
Za pol leta \$3.00 Za inozemstva za celo leto \$7.00
Za četrt leta \$1.50 Za pol leta \$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

NAGRADA ZA FAŠISTOVSKO LOPOVE

Italijansko vladno glasilo je objavilo dekret, ki vrla zanima fašiste v Ameriki.

Od sedaj zaneprej bo sistem penzij za fašiste, ki bodo poškodovani ali oškodovani "v službi dežele", razširjen tudi na fašiste, ki žive v inozemstvu, torej tudi v Ameriki.

To pomenja naslednje: — Če skuša fašistovski Italijan v kakem ameriškem mestu razbiti glavo kaknega človeka radi "obrekovanja Mussolinija" ter je ranjen v svojem junaškem naporu ali pa vsaj aretiran in poškodovan, — je ta fašist upravičen do penzije za svojo službo.

To je direkten poziv na fašiste izven Italije, naj se pobrinejo, — kajti nagrada iz Rima bo gotovo dospela, če jo bodo potrebovali.

Fašistovska vlada je že pred davnim časom uveljavila sistem plačevanja penzij za člane fašistovske stranke, ki so trpeli poškodbe tekom pofaciščenja drugih ljudi.

En ducat ali nekako toliko fašistovskih gangsterjev je bilo ubitih od delavcev in drugih ljudi, katere so pretepali ob času, ko si je fašizem z gorjačo v roki priborjal pot k sili.

Kakor hitro se je polastil Mussolini vrhovne sile, so dobile družine teh "junakov fašizma" penzije iz javne zakladnice.

Šele sedaj pa si je drznil Mussolini raztegniti ta sistem tako, da se bo tical tudi fašistov in inozemstvu.

Seveda, znano je bilo že poprej, da so dobivali gotovi ljudje v New Yorku, ki so skušali pretepati ljudi, — in nekateri so bili poškodovani v teh poskusih, dva pa ubita, — denarne nagrade od Mussolinija.

S temi pa so ravnali kot z izrednimi slučajji. Povsem očitno pojasnjuje to obnovenje fašistovske delavnosti v Franciji in Ameriki.

V New Yorku se nahaja naprimer Vincenzo Vacirca, prejšnji član rimskega parlamenta in sedaj urednik lista Il Nuovo Mondo, italijanskega delavskega dnevnika, katerega podpirajo unije za izdelovanje moških oblek. Urednik se hori proti fašizmu noč in dan.

Postalo je ravnokar znano, kako je bil Vacirca udarjen po glavi ter skoro ubit, zadet od zadaj z železno cevjo, ko je stal na postaji nadulčne železnice.

Vzemiimo slučaj, da bi bil napadalec Vacirca aretiran ter vržen v ječo.

Družina napadaleca bi bila zagotovljena, da bo dobila čedno penzijo od Mussolinijevih konzulatov v Ameriki.

Ta navada, ki se je pojavila v nekem posebnem slučaju pred več leti, je skoro prekinila odnošaje med Italijo in Francijo.

Zloglasni Dumini, gangster, rojen v St. Louisu, Missouri, ki je razsekal Matteottija na kosee na povelje Mussolinija je bil poprej, leta 1923 poslan v Pariz, da "kaznuje" tamošnje protifašiste.

Dumini je napravil pomoto: in čeprav je obstrelil moža, ga je nameravana žrtev oklala tekom spopada.

Dumini se je vrnil v Italijo ter dobil denarno nagrado.

Ko je moral tekom razburjenja po umoru Matteottija Mussolini prijeti ter poslati v ječo Duminija, je pisal slednji pismo Finziju, članu vlade, z naročilom, naj pove Mussoliniju, da bo razkrinkal diktatorja, če ne bo oproščen.

Ko je bilo to pismo pozneje objavljeno v inozemstvu, je imel Mussolini dosti opravka, da je "pojasnil" svojo zadevo s Parizom.

Rejaki, spominjajte se nearečnih slopcev ter darujte na Slovenski in Amerikanski Koledar.

O. SLATER OPROŠČEN PO 18. LETIH

Slater, ki je bil zaprt 18 let, je bil oproščen kot nedolžen. — Dolg boj odvetnikov. — Conan Doyle se je pridružil silam, ki so zatrjevale njegovo nedolžnost.

PETERHEAD, Anglija, 15. novembra. — Oskar Slater, ki je bil pred osemnajstimi leti spoznan krivim umora in za kojega slučaj je bilo oživljeno zanimanje vsled Sacco-Vanzetti afere, je bil izpuščen večeraj iz Peterhead jetnišnice.

Slater je bil leta 1909 spoznan krivim umora neke postarne ženske v Glasgowu, Mrs. Marion Gilchrist ter obsojen na smrt. Obsodba pa je bila izpremenjena na do smrtno ječo dva dni pred izvršenjem eksekucije vsled agitacije, temelječe na dvomu glede njegove krivde.

Pred par dnevi je podpisala Mary Dannermen, ki je bila stara petnajst let, ko je nastopila kot glavna priča proti Slaterju, zapriseženo izjavo, v kateri je rekla, da ni mislila pozitivno identificirati Slaterja kot moža, katerega je videla bežati s pozorišča zločina, temveč da je stala takrat pod uplivom državnega pravdnika.

Slater se je večeraj odpeljal iz ječe v spremstvu rabinca Phillipa. Na dneate časnikarskih poročevalcev se je zbralo na železniški postaji, da ga zaslišijo, predno je vzel vlak v Glasgow, a Slater ni hotel govoriti.

Številne odlične osebe so se pridružile gibanju, da se doseže oprostitev Slaterja. Sir Arthur Conan Doyle je napisal knjigo, v kateri je obsodil obsodbo Slaterja.

Slater je imel kriminalen rekord, predno je bil obdolžen umora. Bil je aretiran v New Yorku leta 1909, ko je stopil s parnika Lusitania. Vrnil se je prostovoljno v Glasgow ter je bil spoznan krivim y glavnem na temelju izpovedi treh identifikacijskih prič, med katerimi se je nahajala tudi Miss Banermea.

SEVEROV ALMANAH.

Sprejeli smo Severov Almanah za prihodnje leto. Razen seznama Severovih zdravil vsebuje tudi važna zgodovinska dejstva ter navodila, kako se postane ameriški državljan.

Vsebinska mora zanimati vsakega tujerodeca. Severova družba je izdala Almanah v šestih jezikih. Oni, ki nameravajo postati ameriški državljan, bodo dobili v njem važna navodila.

Almanah lahko dobite brezplačno v lekarni, v upravi našega lista ali pri W. F. Severa Company, Cedar Rapids, Iowa.

Ne zamudite naročiti Slovensko - Amerikanski Koledar.

Dopis.

S pota.

Kdo se s tabo bo ponasal? Kdo pa tebi bo povprašal?

V svojih dopisih poročam marsikaj vselega o zabavah, igrah, svatbah itd. Večkrat sem že slišal očitek: Sedaj si tu, pa od tam pišeš. — To je res. Prej moram vendar obiskati kraj in videti tamošnje razmere, potem se da kaj poročati. Nekateri mi zopet očitajo, da sem pri vsakem pogrebu navzoč. Tudi to je res, tudi žalostne novice je treba poročati. Pred leti sem poročal o smrti večletnega uradnika J. S. K. J. sobrata V. vseh količkaj opravičljivega poranja v Lorain, Ohio, nato pa o smrti sobrata Kežniška v Rock Springs, Wyo. Sedaj pa moram vendar omeniti, da je to leto izgubila J. S. K. J., kar dva bivša uradnika in ustanovitelja J. S. K. J., namreč brata Gouzeta z Ely, Minn. in Mehorja Mladiča. Pred menoj je brzojavka, ki mi naznanja, da se je zgrudil v svoji pisarni predsednik nadzornega odbora sobrat Mohor Mladič.

Na par konvencijah sem opazoval njegove nastope in poslušal njegove nagovore v korist J. S. K. J. Le na zadnji konvenciji v Lorain, Ohio, nisem bil navzoč. Bil je zabaven in šaljiv in je posebno rad pripovedoval, kako sta se z ženoma bala trinajstega otroka. Iz prvega zakona je imel namreč osem otrok, ko se je pa kot vdovec drugič poročil, jih je še pet priženil. Šaljivo je vprašal ženo: Bog ve, kako bodo moji in tvoji otroci gledali na najinega novorojenca? Dober mesec pred svojo smrtjo je s ponosom sporočil v glavni urad, da je Jednota dobila zopet novega člana. Rodil se mu je namreč pet najstji otrok ter je povabil vse na krestijo, katere pa niti sam ni dočkal.

Družini Mladič izrekam svoje iskreno sožalje! O, kako resnične so besede pesnika Prešerna, ki poje: Dolgost življenja našega je kratka, kaj znanec že zasula je polata; odprta noč in dan so groba vrata, al' dneva ne pove nobena pratka. Želbi sobrat in odbornik J. S. K. J. želim večni mir!

Matiija Pogorelec.

Najboljše zdravilo za bona jetra in mehur.

Ko se vživa slavni Nuga-Tone zdravilo za jetra in mehur, se takoj oživijo vsi organi vseh živcev. To zdravilo izboljšuje mehurne nerednosti, daje novo moč in življenje obistim, jetram, žolcu in drugim važnim organom. Zaskavi tudi bolečine živcev in mišic, revmatizma, trganja, odlične glavobol, omotico in druge enake bolezni.

V zadnjih 25 letih je milijone ljudi dobilo pomoč in čudovito boljšanje zdravja v Nuga-Tone. To je zelo dobro za slabo prebavo, zaprtico, zgubo slasi do jedi, božna jetra, zgubo teže in spanca, oslabelost, utrujenost, slabih živcev, važnih življenjskih organov in za splošno onemoglost. Nuga-Tone se prodaja v vseh lekarnah in vas mora popolnoma zadovoljiti ali pa se vam vrne vaš denar. Vzemite ga eno steklenico še danes. Ne jemljite nobenih nadomestil, temveč vedno zahtevajte pravi Nuga-Tone.

KDO KAJ VE o mojem sinu FRANK PLANTAN, ki je sčasno imel naslov Box 751, Soudan, Minn. Poročano mi je samo to, da je na raku umrl. Zato prosim rojake za podrobnosti, če je pa še med živimi, ga pa prosim, da se mi sam javi. — John Plantan, Dol. Teška voda, šte. 6, pošta Novomesto, Jugoslavija. (2x 16/17)

JUGOSLAVIJA INVEDENTA

Položaj peimorskih listov

je ostal neizpremenjen. Listi se omejujejo na objavljenje že po italijanskih fašističnih novinah priobčenih vesti. Članki so skoraj izključno gospodarske vsebine, ali pa se bavijo z vprašanji, ki so danes na dnevnem redu v Italiji, tošče. — To je res. Prej moram vendar obiskati kraj in videti tamošnje razmere, potem se da kaj poročati. Nekateri mi zopet očitajo, da sem pri vsakem pogrebu navzoč. Tudi to je res, tudi žalostne novice je treba poročati. Pred leti sem poročal o smrti večletnega uradnika J. S. K. J. sobrata V. vseh količkaj opravičljivega poranja v Lorain, Ohio, nato pa o smrti sobrata Kežniška v Rock Springs, Wyo. Sedaj pa moram vendar omeniti, da je to leto izgubila J. S. K. J., kar dva bivša uradnika in ustanovitelja J. S. K. J., namreč brata Gouzeta z Ely, Minn. in Mehorja Mladiča. Pred menoj je brzojavka, ki mi naznanja, da se je zgrudil v svoji pisarni predsednik nadzornega odbora sobrat Mohor Mladič.

V Rablju

postopajo s slovenskimi delavci precej brezobzirno. Dokler je bil rudnik po državno upravo, so sprejemali nazaj v delo faute, ki so se vrnili od vojakov ter so bili že prej zaposleni v rudniku, sedaj pa jih odklanjajo. Dožnost delavskega sindikata je, da se zavzame za nje. Saj fašisti vendar tako goreče propovedujejo, kako jim je pri srečju skrb za delavca!

Citajte detektivsko povest: "Hudičeva noga" v Slov.-Amer. Koledarju

NAZNAILO IN ZAHVALA.

Z žalostnim srecem naznanjam znancem in prijateljem širom Amerike tužno vest, da je moj soprog

JOHN DIVJAK

umrl dne 28 oktobra ob pol osmih zjutraj. Revežu se je omračil um in si je sam vzel življenje. Pogreb se je vršil v nedeljo 30. oktobra popoldne ob 3. uri na katoliško pokopališče na Ralphton, Pa.

Pokojni je bil član: Dr. Cerkniskog Jezero, št. 248 S. N. P. J. v Spangler, Pa. Tem potom se lepo zahvaljujem vsem članom tega društva, ki so mi pomagali, da se je pogreb vršil v najlepšem redu. Pokojni je bil rojen dne 16. julija 1886 v Rajhenbergu na Štajerskem, kjer zapuščena sestra in dve popol sestri in največ sorodnikov.

Naj mu bo lahka ameriška zemlja! Počivaj v miru in večna luč naj Ti sveti!

Zalujoča soproga: Ana Divjak, Box 56, Somerst Co. Ralphton, Pa.

Kancelar in zunanji minister na Dunaju.

BERLIN, Nemčija, 15. nov.

Kancelar Max in zunanji minister Stresemann sta dospela na Dunaj da vrnete obisk kancelarja Seipela in prejšnjega avstrijskega kancelarja Ramka. Domneva se, da se bosta poslužila te prilike, da delujeta za spojitve Avstrije z Nemčijo.

ROMUNSKI ZASTOPNIK HAMBURG-AMERIKA ČRTE.

Dne 7. novembra je dospel s parnikom "New York" v Ameriko Mr. Lazar H. Lazarowitz, romunski generalni zastopnik Hamburg-Amerika družbe.

Prepotoval bo Združene države ter proučil tukajšnje razmere. Z bogatimi izkušnjavami se namerava vrniti v domovino, ki je v gospodarskem oziru še precej nerazvita.

Stopil bo tudi v zvezo s finančniki ter skušal izposlovati večje posojilo za Romunsko. Na potovanju po Ameriki bo obiskal Buffalo, Cleveland, Detroit, Chicago, Cincinnati, Huntington, W. Va., Philadelphijo itd.

Dne 22. decembra bo odpotoval na parniku "Albert Ballin" v Evropo.

† NAZNAILO IN ZAHVALA.

S tužnim srecem naznanjam sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je dne 30. oktobra nemila smrt pretrgala nit življenja mojemu soprogu

JOHNU MARENCH.

Ranjki je bil rojen 25. maja 1874 v vasi Potok, fara Kostelo in bil operiran v bolnici Uniontown ter 3 dni kasneje umrl. Pokopali smo ga po katoliškem obredu na pokopališču v Lakron, Pa.

Tukaj zapuščam nas spodaj podpisane, eno sestro in dva brata, v starem kraju pa mater, enega bratca in dve sestri.

Lepa hvala vsem, ki so ga obiskali doma, ali v bolnici ali pa na mrtvaškem odru ter onim, ki so nas tolažili. Posebno se pa zahvalim njegovemu bratu Matiju in ženi ter Antonu in ženi, kakor tudi sestri in svaku Jožef Bukovac, pa tudi lepo zahvalim društvu št. zetoma Maks in Anton Valencič 382 S. N. P. J. iz Acosta, Pa., ki ter botrom Jože in Agnes Jakse je udeležilo pogreba z društvenim zastavo. Iskrena hvala vsem žefu in Mariji Bejan, Matiju in posameznikom ob blizu in oddaljenosti, vдови Franci, ki so ga obiskali na mrtvaški Golik, vдови Katarini Mužarskem odru in vsem, ki so ga sprejeli k zadnjemu počitku. Lepa hvala tudi vsem tistim, ki so mi pomagali, da se je pogreb vršil v najlepšem redu. Pokojni je bil rojen dne 16. julija 1886 v Rajhenbergu na Štajerskem, kjer zapuščena sestra in dve popol sestri in največ sorodnikov.

Naj mu bo lahka ameriška zemlja! Počivaj v miru in večna luč naj Ti sveti!

Zalujoči ostali: Karolina, soproga. Jožef, Matija in Stefan, sinovi. Karolina, Marija, Ana, Johana, Amalija, Lillian in Josephina, hčere. Vsi v Martin, Pa.

Peter Zgaga

V Detroitu je bil izvoljen za župana možak, ki je velik zagovornik prohibicije.

To je za Detroitčane brez vsakega pomena. Naj bo župan takega ali takega prepričanja, to jih presneto malo briga.

Tako blizu so kanadske meje, da čutijo duh tamošnjih pivovarn in distilerij. Za par centov voznine, pa so tam. Celotamošnji Slovenci najrajši prireajo piknike in veselice na kanadskih tleh.

"London Punch" piše:

"Neki ugledni Amerikanec je rekel, da bo po preteku petih let ameriška prohibicijska postava samo na papirju".

Ne, tega pa že ni tekel, noben ngladen in neugleden Amerikanec.

Vsi Amerikanci brez izjeme, ugledni in neugledni, suhači in pivci, prav dobro vedo, da je ameriška prohibicijska postava že sedaj samo na papirju.

Mlada mati, ki je pa imela že šestletnega sinčka, je ponoči porodila dvojčke.

Sinček se je opravil ves srečen in zadovoljen je srol.

— No, — ga je vprašala učiteljica. — Zakaj si pa danes tako vesel, Polček?

— Ha, — je odvrnil možko, — pri nas pa danes otrke dobivamo. Dva smo že dobili: do danes zjutraj.

Kaj bi storil, prijatelj, če bi se po desetih letih sestal z žensko, s katero sta bila nekoč prijatelja. Kako bi jo nagovoril? Kakšen kompliment ti ji napravil?

Če prideš kdaj v tak položaj, si tole zapomni.

Če hočeš pretiravati je reci: — Oh, gospa, za deset let ste se pomladili.

Če nočeš pretiravati, pa hočeš biti uljuden, ji reci: — Prav nič se niste izpremenili v zadnjih desetih letih.

Če pa hočeš biti pravičen, ji reci: — Ja, ja, leta tečejo, pa nič ne rečejo.

Ko je bila sklenjena in podpisana prijateljska pogodba med Jugoslavijo in Francijo, so se vršile po vseh jugoslovanskih mestih velike demonstracije proti Italiji. V Splitu so nameravali Jugoslavlani navaliti na tamošnji italijanski konzulat. Poskus je preprečil močan oddelek žandarmerije.

Mussolini bo v bodoče prepovedal take demontacije v Jugoslaviji.

To sicer malo čudno zveni, pa je vrjetno.

Kajti dosejad je jugoslovanska vlada še vse storila, kar ji je zapovedal Mussolini. Ugodila je vsem njegovim željam.

Zato so pa tudi posledice take.

Časopisje poroča, da je bil neki iznajditelj ustreljen, ko je telefoniral.

To je menda prvi slučaj, da bi bil kdo usmrčen pri telefonu.

Zgodilo se so pa že slučajji, da so ljudje napol ali popolnoma ponoreli, ker niso mogli dobiti prave številke.

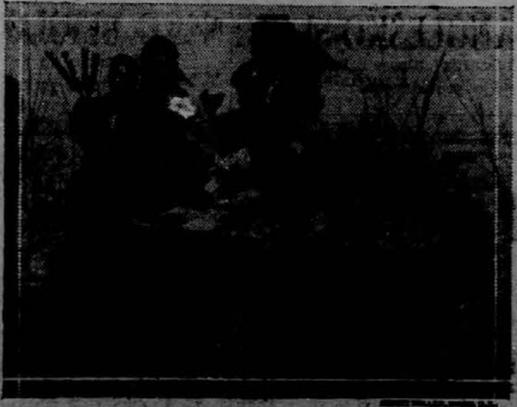
V procesu, ki se je zaključil večeraj v Budimpešti, je obtožena Malojnesca zagovarjalo sto advokatov.

Možak mora imeti strašno dosti denarja, pa če je kriv ali nedolžen.

Listnica

Vprašanje: — Ker toliko o ženskah pišeš Zgaga, pa še to povej, katera žena je popolna? Odgovor: — Popolna je tista žena, ki ti je popolnoma zvesta, pa ti kljub temu tako stráže in to tako ljubi kot da bi imela slabe vesti.

IZ KITAJSKE

Po kitajskih ulicah prodajajo kaban riš javno, kot naprimer...

Izšel je

Slovensko - Amerikanski Koledar

za leto 1928

Cena a poštno vred

50c

SLOVENIC PUBLISHING CO. 82 Cortlandt St., New York

KRATKA DNEVNA ZGODBA

E. TEMPLE THURSTON:

SOVRAŠTVO

Leta 1917. je sovjetska vlada ustanovila "Izredno komisijo" proti ogledstvu, ropanju, sabotaži in spekulaciji. Spekulacija pa je zelo nejasen izraz. Z njo so pojmovali tudi zasebno trgovanje, ki je takrat nasprotovalo komunističnim načelom.

Glavni urad te komisije je bila lepa, nekdanj zasebna palača na Nevskem prospektu in direktor je bil neki Črnikov, bivši nosač moskovske železnice. Bil je zelo spreten in energičen možak in dober govornik, zato je bil pri komunistih zelo priljubljen.

Neko jutro sta dva ovačaha komisije privedla pred njega moža, ki se je imenoval Nekov. Bila je to silno žalostna postava, lakota je vtisnila svoj pečat na lice: bil je suh kakor trska in nosil je staro, raztrgano obleko. Nogavice ni imel pač pa dobre, cele čevlje.

"Nekov," je dejal eden agentov, ki ga je bil privedel, "pokažite svoje čevlje."

Nekov je najprej dvignil eno nogo, potem pa drugo, kakor konj, ki ga hočejo podkovati. Črnikov je pogledal njegove čevlje preko svoje mize ter vprašal:

"Od kod jih je dobil?"

"Od mene," je odvrnil ovaduh.

"Kako?"

"Sumili smo, da mora ta Nekov imeti denarja, kajti nakupoval na trgu. Seznanil sem se z njim. Hodil je bos. Bil sem prepričan, da rabi par čevljev, kajti palec na desni nogi mu je bil že ozebel. Ponudil sem mu bil ta par na varnem kraju. In odkupil mi jih je ter dal tole zanje."

Agent je položil na Črnikovo mizo krasen zlat ženski prstan z velikim smaragd. Črnikov ga je vzel in si ga ogledal.

"To je hotel dati za par čevljev?"

"Hotel sem ga ujeti."

"Saj te je moral imeti za norca."

Tu je Nekov prvič spregovoril, a čisto mirno:

"Mislim, da bo napravil dobro kupejjo."

Črnikov ga je ostro pogledal.

"Takrat, ko sem bil ta prstan podaril svoji ženi, je bil vreden tosoč parov čevljev."

"Od takrat se je svet spre-

nil," je dejal Črnikov slovesno. "Potrebne stvari so dobile svojo pravo vrednost. Ničvrednih stvari, kakor tale" — pogledal je prstan, potem ga je pa zaničljivo vrzel na mizo, da je odletel na tla in agent ga je malomarno pobral — "teh stvari je sedaj konec. Jaz ne bi dal niti svojih čevljev" — in dvignil je nogo, na kateri so dobile svojo pravo vrednost. Ničvalo — "za deset takih prstanov. Vem, kaj rabim, da lahko živim in se grejem. Ali Vašo ženo sedaj zebe v prst, če nima več tega na njem? Ali tole morda brani pred ozeblinami?"

"Moja žena je mrtva, je dejal Nekov."

"Kdaj je umrla?"

"Ubili so jo v spalnici prvo noč prve revolucije."

"Kje ste pa Vi bili takrat?"

"V Avstriji."

"Na bojišču?"

"Da."

"Šarža?"

"General."

"General Nekov?"

"Da."

Črnikov je odprl miznico, vzela iz nje kup s strojem natiskanih listov in jih dolgo prelistaval. Slednjič je menda našel, kar je iskal, kajti dejal je:

"Imate kako odlikovanje?"

"Teško je bilo dobiti odlikovanje na mestu, kjer sem bil in z moštvo, ki sem ga imel."

V Črnikovi očeh se je zablistalo.

"To so bile stare čenče onih, ki so poveljevali," je dejal razdraženo. "Moštvo! Moštvo je žrtvovalo svoje življenje, moštvo je dalo svojo kri za slavo onih, ki so bili zadaj."

"Tega nisem imel v mislih," je dejal Nekov mirno. "Moštvo je bilo zelo hrabro. Toda krivo je bilo njih orožje. Z rokami se ne morete boriti proti kroglijam."

"Niso imeli orožja?"

"Mnogim je manjkalo."

"Dejstvo pa ostane nepobitno, da niste dobili nobenega odlikovanja."

"Priznam, da je to istina. Toda jaz sem proti svoji volji postal vojak."

"Tako?"

Nekov je prikimal.

"Rajši bi bil postal umetnik."

Črnikov se je nasmejaj.

"Moj oče je bil oficir. Imel je velik vpliv. Izbrali so zame vojaški stan, nisem si ga sam izbral."

Razgovor o tej zadevi je bil končan in Črnikov je zopet ogledoval prstan.

"Ali veste, da je zasebna trgovina prepovedana?"

"Vem," je odvrnil Nekov. "Toda nisem vedel, da je tako zamejnava zasebna trgovina."

"Ali sedaj veste?"

"Vem."

"Sezujite te čevlje."

Nekov je ubogal in na golih nogah so se mu kmalu videle ozeblin.

"Kako ste prišli do tega prstana, ko ste bili na bojišču ob času, ko so Vašo ženo ubili?"

"Umorili."

"Ubili — v Vaši odsotnosti?"

"Skrila je na varnem mestu škatljico z dragulji, ker nihče ni vedel, kaj se bo še vse zgodilo. Pisala mi je, kje se nahajajo in ko sem se vrnil, sem jih našel."

Črnikov je namignil enemu agentu, ki je nato odšel iz sobe.

"Ali imate še druge dragulje Vaše žene?"

"Ne."

"Ste že vse prodali?"

"Vse, razen enega ali dveh."

"Ali ne delate za komuno?"

"Ne."

"Zakaj ne?"

"Poskusil sem, toda moja osebnostna preteklost ni bila za to dovolj dobra. Pa sem tudi že prestar za vojaško službo. Sicer pa, povedal sem Vam, kar sem Vam imel povedati."

"Da niste hoteli postati vojak?"

"Da."

"Ničvrednež ste, lenuh!"

"Brez posla sem."

"Povem Vam, da ste ničvrednež in lenuh."

"Ali Vi niste nikoli bili leni?"

"Odgovorite mi na vprašanje!"

"Dobro — tako je, za nič nisem, ali bolje rečeno, nisem hotel biti. Če bi bil študiral, bi bil postal umetnik..."

Črnikov ga je ostro meril od nog do glave.

"Ali Vas ni nikoli samega sebe sram?" ga je vprašal.

"Presenečeni boste, če Vam povem, da prav pogosto."

"Kako? Zakaj?"

"Sram me je, če vidim, da ima ljudstvo to, česar jaz nimam."

"Kaj?"

"Bel kruh, včasih toplo juho, obleko in" — pogledal je na svoje boste noge — "čevlje."

"Ali ljudi radi tega sovražite?"

"Da."

"Toda nimate pravice do sovražstva. Vi ne morete ali nečete delati. Kakšno pravico imate, da kogarkoli sovražite?"

"Ravno radi tega je moje sovražstvo še večje."

"Sovražili ste nas pa ravno tako, ko ste imeli oblast v rokah."

Nekov je molčal.

"Sedaj veste, kaj se pravi sovražiti radi kruha, juhe ali čevljev, kakor smo Vas mi prej sovražili radi avtomobilov in tega-le..."

Sunil je s prstom zlati prstan, da je odletel v črniki. Smeje ga je nato izvelkel s peresnikom, potem pa je dejal:

"Danes vsakdo nosi del skupnih bremen in iz tega nastane ljubezen do bližnjega. Breme se ne smejo prevažiti na rame drugih."

Nekov ga je začudeno pogledal.

"Ali tako živite, kakor govorniki?"

"Jaz sem komunist!"

"To je samo ime, — aristokrat je tudi bilo samo ime."

"Ki je pokrivalo sovražstva."

"Vsako ime nekaj zakriva."

Medtem je prišla ordonanca, ne da bi potrkala, v sobo. Možak je dal Črnikov listek in odšel. Ko ga je Črnikov prebral, je dejal:

"Zanimiv pogovor... toda dovolj je tega. Krivi ste spekulacije, ki je zločin, naperjena zoper državo. Sodbo boste doznali pozneje. Oodite in počakajte zunaj..."

Nekov je odšel, Črnikov pa je dejal agentu:

"V jebo s njim in ustrelite ga jutri zjutraj. Ni treba, da bi še nadalje sovražil."

Agent je prikimal in odšel, Črnikov pa je zabeložil v seznam konfisciranih predmetov:

"Izboren par čevljev, vreden sedemdesetih rubljev."

"Zlat prstan z zelenim kamnom."

Civilizacija leta 2000.

Znanstvene delegacije iz vsega sveta so se zbrale v Parizu, da slavijo Marcelina Bethelota, ustanovitelja termokemije in sintetične kemije, iz katerih je nastala svetovna kemična industrija.

Ob tej priliki podajemo v naslednjem svojim čitateljem eno znamenito stran iz njegovih znanstvenih razprav, na kateri razvija genijalni kemik drzna prorokovanja. Bethelot si predstavlja civilizacijo l. 2000 na sledeči način:

"V tem času ne bo na svetu niti poljedelstva, niti pastirjev: pridobivanje hrane potem obdelovanja zemlje bo nadomestila kemija. Premogokopi in podzemna industrija tudi ne bo več obstojala. Problem kuriva bosta nadomestile kemija in fizika.

Ne bo več carinarnice, protekcionizma, vojen in s človeško krvjo prepojenih mej. Zrakoplovstvo, ki uničilo te prečišče institucije preteklosti potom motorjev, ki jih bo gnala kemična energija.

Enkrat bo prišel dan, ko bo vsakdo vzela seboj za svojo vsakdanjo hrano majhno, dušikovo tableto, kroglico koncentrirane maščobne

snovi, košček skroba ali sladkorja in stekleničico dobrihdeže začinjene, prilagodene njegovemu osebnemu okusu. Vse to bodo izdelovale naše tovarne silno poceni in v neizčrpnih količinah, nevisno od nerednih letnih časov, od dežja ali suše, od vročine, ki rastline posuši, ali mraza, ki jih uničuje. In vse to se bo, kar posebno važno, izdelovalo brez bakterij, ki so povzročiteljice nalezljivih bolezni.

Takrat bo kemija izvršila po vsem svetu tako radikalno revolucijo, da si nje dalekosežnosti danes še nihče preračunati ne more. Človeštvo bo postalo bolj nežno in moralno, ker bi prenehalo živeti od klanja in uničevanja živih bitij. Tedaj bo tudi izginila razlika med rodovitnimi in nerodovitnimi pokrajinami.

Nikar pa ne mislite, da je v tem vesoljnem vladanju kemične sile odbila ura umetnosti, lepote in čaru človeškega življenja! Res je, da zemeljskega površja ne bodo več tako uporabljali kot dandanes, zato se bo pa pokrilo z zelenjem, z gozdovi, s cvetjem. Zemlja bo postala velik vrt, ki ga bodo nama-

kali podzemski vodotoki in v katerem bo človeški rod živel v izobilju in bajnem zadovoljstvu zlate dobe."

Da bo zlata doba, ki jo prerokuje Bethelot, prišla neki dan, čeprav morda v nekoliko drugi obliki, kot si on to predstavlja, moramo verjeti. Edino znanost, mati industrije, lahko brez revolucije reši problem boljšega materijalnega življenja za vse človeštvo.

MORILNA MODA

Neka uradna statistika angleške vlade, pravi, da je število smrtnih primerov pri ženskah med 18. in 27. letom v zadnjem času silno poskočilo. Ti podatki so napotili tudi druge dežele, da so začeli kontrolirati umrljivost ženskega sveta v tej dobi in pokazalo se je, da število umrljivosti pri ženskah med 18. in 27. letom ni največja samo na Angleskem, ampak tudi v drugih deželah.

Zdravniki prihajajo do zaključka, da so te umrljivosti krive razne razvade, ki so se udomačile pri ženskem spolu. Ženske silno kaže in v tem pogledu že celo prekašajo

moške. Tako se dogaja, da ženske obolevajo na sopilih, pa tudi srčne bolezni na bajnem zadovoljstvu zlate dobe. Poleg tega pravijo, da vpliva zelo pogubno na žensko zdravje najnovejša moda. Ženske so zlasti v hladnejših in vlažnih mesecih preslabo oblečene. Poledica tega so številna obolenja.

ZASTONJ TRPEČIM OD NADUHE IN SENENE MRZLICE

Brezplačna poskusna metoda, katere se lahko sleherni posluži udobno, brez izgube časa.

Mi imamo metodo za kontrolo naduhe in mi hočemo, da jo poskusite na naše stroške. Ne ozirajte se, če je vaš slučaj zastarel ali nov, če je kronična naduha ali senena mrzlica, pišite po brezplačno poskusno naše metode. Ne ozirajte se, v kakšnem podnebnju živite, koliko ste stari in kje ste zaposleni, če trpite valed naduhe ali senene mrzlice, naša metoda vam bo takoj pomagala.

Prav posebno jo želimo poslati onim, ki so že obupali, kjer so se vse oblike vdičavanja, opijalki aparatov, dima "patentnega dima" itd. izjavile. Mi hočemo dokazati na naše stroške, da je naša metoda doletena, da odpravi težko dihanje, davljenje in strahovite napade.

Ta brezplačna ponudba je preveč važna, da bi jo odlašali za en dan. Pišite sedaj in začnite danes takoj z metodo. Ne pošiljate denarja, pač pa samo spodni kupon. Še danes.

BREZPLAČNI POSKUSNI KUPON
FRONTIER ASTHMA CO.
203 F Frontier Bldg., 462 Niagara St.
Buffalo, N. Y.
Pošljite brezplačno poskusno svojo metodo na: .....

VABILO

DRAMATIČNI PREDSTAVI in PLESNI VESELICI

katere priredi dr. "SINOVI SLAVE", štev. 168 v Conemaugh, Pa. v dvorani sv. Alojzija na Martins Alley, dne 19. novembra 1927 zvečer ob 8. uri.

Dramatični odsek pevskega društva "BLED" bo igral življivo igro

"MUTASTI MUZIKANT"

katere bo povzročila gotovo veselo razpoloženje in smeh. Po predstavi sledi prosta zabava.

Svirala bo Slov. Del. Mozham Godba izbrane komade. Odbor bo gledal na to, da bo vsak udeleženec postrežen z najboljšim —!

Torej, rojaki in člani S. N. P. J., na svidenje omenjeni večer, in dobro dobiti: kličite društvo "Sinovi Slave".

Vstopnice: možki 50c, ženske 25c, otroci 10c.

ODBOR.

ANGLEŠKO-SLOVENSKO BERILO

English-Slovene Reader

Urednik dr. F. J. KERN

CENA s poštnino SAMO \$3.—

Knjiga vsebuje začetne nauke o izgovarjavi angleških besed, vaje za učenje angleščine; besila in članki s slikami ter kratak angleško-slovenski in slovensko-angleški besednjak (4000 besed).

Narodila pošljite na:

"GLAS NARODA"

52 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

Za _____

Božič in Novo Leto

bodete Vi tukaj najbolje postreženi, Vaši v domovini pa pravočasno razveseljeni, ako se obrnete za denarna nakazila bodisi v dinarjih, lirah ali dolarjih na zavod, ki ima za to najboljše zveze in kojega mnogoletno poslovanje je priznано širom Amerike.

FRANK SAKSER STATE BANK
52 Cortlandt Street New York, N. Y.

NAJNOVEJŠE BOJNO SREDSTVO

Ameriška armada si je nabavila par zrakoplova, kakršnega vidite na sliki. V zrakoplovu je šest strojnih pušk, ki lahko oddajo pet tisoč zaporednih strelcev.

Čeprav je Lotar pozorno kontroliral vse pošne stvari, ni našel ničesar, kar bi mu dalo kak migljaj.

Četrtega dne je sedel sam pri zajtrku v obědni sobi, ko je vstopil Šifler kot vsako jutro ter mu predložil pošno vrečo. Ko se je lišnik umaknil, je odprl Lotar vrečo s ključem, katerega si je dal napraviti. Par pisem in tiskovin je ležalo v vreči. Lotar je izprva le površno pregledal pisma, ker je iskal pisavo Jenny. Počasi je polagal pismo za pismom zepet v vrečo z razočaranim izrazom v obrazu. Konečno je držal v roki le še poslovno kuverto, naslovljeno na njegovo mater. Že je hotel položiti pismo k drugemu, ko je zapazil, da se svetilka skozi tenko kuverto pisava pisma. Mehanično je približal svoje oči, a nenkrat se je vzravnil ter si pozorno in ostro še enkrat ogledal kuverto. Raznočno je spoznal zgoraj v vogalu le par besed.

(Dalje prihodnjič.)

Poglavje o petroleju.

Boj za petrolejska ozemlja je že dolgo v veliki meri vpliven faktor v gospodarski in splošni svetovni politiki vseh držav. Med najpomembnejšimi surovinami kot železo, premog ali bombaž zavzema petrolej vsak dan važnejše mesto.

Svetovna produkcija znaša danes po raznih statistikah okoli 152 do 153 milijonov ton letu. Leta 1925 je znašala 149 milijonov. Razmerje moči posameznih držav, ki petrolej producirajo, je dobivalo konsekvntno linije docela nove slike. Velika divergenca, ki je nastala v zadnjem času med Unijo in Mehiko, se je še povečala. Od leta 1920. do 1926. so se gibale procentualne kvote obeh držav na svetovni produkciji takole: Unija: 60.9, 61.7, 54.5, 71.9, 70.5, 71.7 in 71.5 odstotkov; Mehika: 24.7, 25.3, 21.8, 14.7, 13.8, 10.8, 8.2 odstotka. Med tem torej, ko je Unija po zadnjih svojih stopnjah neprestanega naraščanja produkcije na visokem nivoju leta 1923 ostala stalna, je Mehika po dobrem letu 1921. neprestano nazadovala. V absolutnih številkah izraženo kaže to padec od 29 milijonov na okroglo 12 in pol milijona ton.

Sicer je Mehika še vedno na drugem mestu, a ji je Rusija takoj za petami. Ruska produkcija je znašala 1920: 3. 5., 1921: 4.4, 1922: 5.2, 1923: 5.8, 1924: 6.5 milijonov ton. V gospodarskem letu 1925-26 je proučevala Rusija že 8,240,000 ton. Prvo četrteletje 1926-27 s produkcijo 2,478,000 tonami pa je nazkazalo zopet nadaljni porastek, karne višine.

Najinteresantnejšo linijo razvoja pa kaže vprav sedaj Južna Amerika, Venezuela, Peru, Kolumbija in kakor vse kaže tudi Trinidad bodo v najkrajšem času prišle zedno na površje. V Venezueli, ki je sedaj na svojem kontinentu prva, je znašala produkcija leta 1920. le 70,000 ton, 1925. pa že 3 milijone ton in v prvih devetih mesecih leta 1926. že 3,740,000 ton. Konecem tega leta se bo najbrže približala Perziji, jo celo mogoče prekosila in se tako plasirala na četrto mesto med producenti petroleja. Na šestem mestu je bila za l. 1926. Romunija, ki je s produkcijo 3,242,000 ton že prekosila svoj prejšnji maksimum za 72% in prekosila s tem v letu 1925. še dosti močnejšo Nizozemsko Indijo. Nazadovale so v letu 1925. razen Mehike še Poljska in tudi britanska Indija.

V ospredju petrolejskega problema stoji mehiškanski konflikt. 1. januarja 1927. je stopil v veljavo zakon mehiškega parlamenta, ki prepoveduje tujemu kapitalu izkoristanje zemeljskih zakladov ob obali v širini 50, ob meji pa v širini 100 kilometrov. Tuje firme ki imajo v rokah vse petrolejske ozemlje, so morale že pred tem terminom ponovno prositi za koncesijo v svrhu izrabljanja, ki pa se je dovolila le s pridržkom, da smatrajo s tem imetnike dovoljenja kot državljane Mehike. Pri petrolejski industriji dežele so soudeleženi domačini le s 23.5 milijona pezov, to je okoli 3 procente investiranega kapitala. Angleško-inozemski kapital, ki ga reprezentira družba Royal Dutch Shell, ima investiranega kapitala 293 milijonov, in kapital Unije, predvsem skupina Standard Oil 448 milijonov pezov. Amerikanske družbe so, kakor znano, zavedajoč se nepogrešljivosti svojega kapitala in opirajoč se na očiščne korake vlade, zakonu in njega izvedbi nasprotovali. Kakor vse izgleda se bodo vsa sporna vprašanja rešila razsodiščnim postopkom. Royal Dutch Shell je zavzela bolj miroljubno politiko in si preskrbela podaljšanje dovoljenja, računajoč pri tem na to, da bo s tem napram svojem konkurentu manj pridobila.

Oba skupini sta začeli radi de-presije mehiške trgovine s petrolejem, povzročene vsled udiranja vode in politične nesigurnosti, gledati po primernem nadomestilu. Družba Royal Dutch Shell je zavzela Venezuelo. Obvlada dosedaj 62 procentov celotne produkcije petroleja v Venezueli. V načrtu ima velikopotezno zgraditev vseh pripomočkov in pričakuje, da bo producirala koncem l. 1927 dnevno že 28,000 ton, kar bi znašalo na leto okoli 10 milijonov ton. Družba Standard Oil je gospodarica v Kolumbiji in namerava res velike rezerve petroleja te države izravnati v velikem stilu. Lani je zgradila 360 milj dolgo cev, ki ima dnevno kapaciteto 4800 ton in vodi iz centralne petrolejskega ozemlja v Cartagena na obali. Julija 1926 so odšli od tod prvi transporti v Unijo.

Ta nova podjetja Standard Oil Company so značilen pojav njene najnovejše politike. Še leta 1924. je izvirala le ena šestina vse njene produkcije iz izvedravnega ozemlja, predvsem iz Mehike in Perzija. Zatem pa je postala s priklopljenimi raznih večjih podjetij nekak mednarodni koncern; ki je zlasti dobro zasidran v Mehiki in Južni Ameriki. Brez dvoma, da se je vse to izvršilo s pristankom in v soglasju z vlado Unije. Petrolejska

Božič v JUGOSLAVIJI. Poselni božični izleti na Majestic, največjem parniku na svetu, 20. nov., Penland, 3. decembra, Olympic, 9. dec. in naših drugih velikih parnikih. WHITE STAR LINE RED STAR LINE INTERNATIONAL MERCANTILE MARINE CO. No. 1 Broadway New York City. Ali naši lokalni agente.

politika Standard Oil Company ima torej krepko ozadje in gre stalno za svojim ciljem: biti gospodar na svetovnem trgu. Zato bodo v najkrajšem času zopet nastali konflikti in interesne ribarije z Royal Dutch Shell, ki je s svojim producijskim ozemljem še bolj mednarodno zgrajena, pa tudi z Anglo-Persian Oil Company, kar se bo brez dvoma poznalo tudi v politiki.

Še interesantnejši pa postane problem, ako upoštevamo, da nastopa na svetovnem trgu obenem s poostreno rivaliteto dosedanjih velikih koncernov z vedno večjo kapaciteto tudi Vseruski petrolejski sindikat. Produkcija te državne družbe ruske petrolejske industrije zavzema z 8,150,000 tonami v zadnjem letu 99 procentov vse ruske produkcije. Za sovjetsko vlado, ki rabi kapital, je hitra in izdatna organizacija produkcije in prodaje naravnih zakladov dežele velikega pomena. Skorajšen meden porast izvoza petroleja ovirajoč potranje težave. Danes še zelo problematično. Če pa naj bi imela nameravana reorganizacija in racionalizacija produkcije začetni takojšen realen uspeh, tedaj je treba vsakekor imeti precejšen kapital. Ako pa se to ne zgodi in se današnji sistem produkcije v Rusiji ne modernizira, pomemti to propast ruske produkcije.

Glavni odjemalec ruske produkcije je sedaj evropski trg. Prav tako ugodno ležajo predno Azijo je Rusija v začetku zamernarjala. Ni pa nobenega dvoma, da bo ruski sindikat obrnil svojo pozornost predvsem na to ozemlje. Tukaj bo prišla prej ali slej do ostrega boja z velikimi mednarodnimi koncerni, ki imajo, kakor znano, v južni Perziji in sedaj tudi v Mosulu velikanske petrolejske domene.

PRAV VSAKDO — kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh — MALI OGLASI v "Glasu Naroda"

- 16. novembra: Aquitania, Cherbourg
17. novembra: New York, Cherbourg, Hamburg
18. novembra: President Roosevelt, Cherbourg, Bremen
19. novembra: Ile de France, Havre
20. novembra: Dullio, Napoli, Genoa
21. novembra: Majestic, Cherbourg, Bremen
22. novembra: Byndam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
23. novembra: Conte Rosso, Genoa, Naples
24. novembra: Berengaria, Cherbourg, Bremen
25. novembra: Paris, Havre
26. novembra: Penland, Cherbourg, Bremen
27. novembra: Minnowaska, Cherbourg
28. novembra: Stuttgart, Cherbourg, Bremen
29. decembra: Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg
30. decembra: Majestic, Cherbourg
31. decembra: Penland, Cherbourg, Bremen
1. SKUPNI IZLET s parnikom "Paris" dne 24. marca, 1928.
II. SKUPNI IZLET s parnikom "Paris" dne 12. maja, 1928.
III. SKUPNI IZLET s parnikom "Paris" dne 2. junija, 1928.

SEST DNI PREKO OCEANA. Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih: PARIS 25. nov.; 15. dec. (Ob polnoči) Najkrajša pot po zeleznicah. Vasko je v posebni kabini s vsami modernimi udobnostmi. — Pijača in slava francoska kuhinja. Izredno nizke cene. Zajamčite si prostor za vašo novega velikana. ILE DE FRANCE 18. nov. (Ob polnoči) Vprašajte kateregakoli pooblaščenegaaganta ali FRENCH LINE 19 State Street, New York, N. Y.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko. Kdor je namazan potovati v stari kraj, je petrolejo, da je praga o potnih letih, prijatelji in drugih stvareh. Vred naših dolgoletnih izkušenj vam mi namoremo dati najboljša pojasnila in priporočila, vedno le povrstno brosurarjih. Tudi nadriavljanje namoreje potovati v stari kraj, toda preskrbeti si morate dovoljenje ali permit in Washington, bodisi na eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prednje vseh in to naravnost v Washington, D. C. na generalnega ambasadorskega komisarja. Glasno odredi, ki je stopila v veljavo 31. julija, 1926 so alikomer vsi ne polke permit po polki, ampak ga mora iti lohati vsak poseben osebo, bodisi v najbližnji ameriški sklad ali pa ga dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakor kaže v priložni spravi. Kdor potuje van brez dovoljenja, potuje na svoje lastno odgovornost.

Kako dobiti svoje in starega kraja. Kdor želi dobiti dovoljenje za svoje in starega kraja, naj nam svoj pili na potovanja in Jugoslavije bo priplovali v tem letu 670 prijetnostov, toda polovica te kvote je določena za ameriške državljane. Ki tako dobiti svoj staro in stari od 12. do 21. leta in pa na poljedelnih dejavnost. Ameriški državljani pa namoreje dobiti svoj staro in stari od 12. leta in brzo da bi bili šteti v kvoto, petrolejo pa je dobiti potuje v Washington.

FRANK SAKSER STATE BANK. Pravo potovanje na Island, pili na. Pravo potovanje na Island, pili na.

- Pozor, rojaki! Iz naslova na listu, katerega prejimate, je rasvidino, kdaj vam je naročina polja. Ne čakajte toraj, da se vas opominja, temveč obnovite naročino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov: CALIFORNIA Fontana, A. Hočevar. San Francisco, Jacob Lauslin. COLORADO Denver, J. Schutte. Pueblo, Peter Cullig. John Gern. Fr. Janes, A. Saffic. Salida, Louis Costella. Walsenburg, M. J. Bayuk. INDIANA Indianapolis, Frank Zupančič. ILLINOIS Aurora, J. Verblich. Chicago: Joseph Blissh, J. Beverly, Mrs. F. Laurich. Cicero, J. Faldan. Joliet, A. Anzelc, Mary Bamblich, J. Zaletel, John Kren, Joseph Hrovat. La Salle, J. Spellich. Mascoutah, Frank Augustin. North Chicago, Anton Kopal. Springfield, Matija Barborich. Summit, J. Horvath. Waukegan, Frank Petkovič. KANSAS Kansas City, Frank Zagar. Pittsburg, John Bepovič. MARYLAND Steyer, J. Černe. Kitzmiller, Fr. Vodopivec. MICHIGAN Calumet, M. F. Kobe. Detroit, J. Barlich, Ant. Janežič. MINNESOTA Chisholm, Frank Gouže, A. Panian, Frank Pucej. Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula. Eveleth, Louis Gouže, Gilbert, Louis Vesnel. Hibbing, John Povše. Virginia, Frank Hrvatich. MISSOURI St. Louis, A. Nabrgoj. MONTANA Klein, Gregor Zobec. Washoe, L. Champa. NEBRASKA Omaha, P. Broderick. NEW YORK Gowanda, Karl Sternlsba. Little Falls, Frank Masle. OHIO Barberton, John Balant, Joe Hiti. Cleveland, Anton Bobek, Charles Karlinger, Louis Rudman, Anton Simcich, Math. Slapnik. Euclid, F. Bajt. Girard, Anton Nagode. Lorain, Louis Balant in J. Kumše. Niles, Frank Kogovšek. Warren, Mrs. F. Rachar. Youngstown, Anton Kikelj. OREGON Oregon City, J. Koblar. PENNSYLVANIA Ambridge, Frank Jakše. Bessemer, Louis Hirbar. Braddock, J. A. Germ. Broughton, Anton Ipavec. Clairidge, Fr. Tushar, A. Jerina. Conemaugh, J. Brezovec, J. Pike, V. Rovansk. Crafton, Fr. Machek. Export, G. Previč, Louis Supančič, A. Skerlj. Forest City, Math. Kamla. Farrell, Jerry Okorn. Imperial, Val. Peternel. Greensburg, Frank Noyak. Homer City in Okello, Frank Fa-renchack. Irwin, Mike Paushek. Johnstown, John Polanc, Martin Koshetz. Krajin, Ant. Tauzel. Luzerne, Anton Osoinik. Manor, Fr. Demsthar. Mendow Landš, J. Koprivšek. Midway, John Zud. Moon Run, Fr. Podmilšek. Pittsburg, Z. Jakše, Ig. Magister, Vinc. Arh in U. Jakobich, J. Germ, J. Pogačar. Preate, J. Demsthar. Reading, J. Peadirc. Steelton, A. Hren. Unity Sta. in Okello, J. Skerlj, Fr. Schifrer. West Newton, Joseph Jovan. Willock, J. Peternel. UTAH Helper, Fr. Krebs. WISCONSIN Milwaukee, Joseph Tratnik in Joe Korten. Racine in Okello, Frank Jelenc. Sheboygan, John Zupančič. West Allis, Frank Skok. WYOMING Rock Springs, Louis Taucher. Diamondville, A. Z. Arto.

UKRADENI NAKIT ROMAN IZ ŽIVLJENJA. Za Glas Naroda priredil G. P.

65 (Nadaljevanje.)

— Tako je, gospod prof. En ključ se nahaja v posesti gospe grofice, drugi ključ pa v rokah gospoda predstojnika pošnega urada v vasi.

— Hm, — dobro. Hvala vam, Šifler. In kar sem hotel reči. V bodočnosti predložite najprvo meni pošno vrečo. Tudi pošne stvari, ki odhajajo ven, hočem najprvo videti, razumete, tako da ne bo obšlo nobeno pismo in nobena pošiljatev iz hiše, katere bi ne videl poprej.

— Dobro, gospod prof. Lahko se zanesete name.

— To vem, Šifler, da ste mi zvesto udan, kot mojem očetu. Ni treba seveda nobene besedice, da ne sme nikdo izvedeti za moje povelje, — tudi moja mati ne. — Imam za to gotove razloge.

Šifler je prikimal.

— Dobro, Šifler, sedaj lahko greste. Koliko časa je še do večerje?

— Dobro uro.

Lotar je nekoliko razmišljal.

— Hitro voziček, — je ukazal.

Par mimu pozneje se je pripeljal v vas pred pošno postajo. Tam je povedal uradniku, da je izgubil svoj ključ k pošni vreči. Uradnik naj mu začasno pošlje ključ s pošno vrečo v kuverti, dokler ne da napraviti novega. Ključ bo poslal nazaj z odhajajočimi poštnimi stvarmi.

Uradnik je bil s tem zadovoljen.

Lotar se je zadovoljno odpeljal nazaj domov. Že naslednjega dne si je dal napraviti poseben ključek. Grofica Suzana pa ni niti slutila, da je njen sin uničil na ta način vse njene varnostne odredbe.

Tekom naslednjega dopoldne je odposlal Lotar svojo prošnjo za odpust iz službe. Nato je pustil poklicati k sebi rendanta ter svoja oba upravitelja. Sporočil jim je, da namerava v bodočnosti ostati v Wildenfelsu ter osebno prevzeti vrhovno nadzorstvo nad celim gospodarstvom.

— Ne mislite, gospodje moji, da vas hočem v kateremkoli oziru omejit v vaših pravicah ali da nisem zadovoljen z vašim delovanjem. Jaz nimam le nobenega veselja, da bi zunaj v svetu izpolnjeval urad, ki mi ne prinese nikakega zadovoljstva. Kot moj oče hočem tudi jaz sam sodelovati pri uspevanju svojih posestev. Prosim vas, da mi še nadalje posvetite svojo zvesto službo, da me podpirate ter me poučite o stvareh, ki so mi še tuje.

To je rekel na koncu na svoj ljubeznjivi, a določni način, katerega so cenili na njem vsi podloženi.

Gospodje so, mu zagotovili, da se vsele njegovega sklepa. Očividno jim je bilo ljubše imeti poslovno opravka z Lotarjem kot pa z grofico Suzano, ki je zastopala svojega sina na svoj hladni in ošabni način.

Lotar je vsem stisnil roke ter se domenil še par stvari ž njimi. Nato pa jih je odpustil.

Ko je bil zopet sam v sobi, je pričel nemirno hoditi gorindol. Njegove misli so iskale le nobenega veselja, h kateremu bi lahko pribežala s svojim jadom. Jezil se je na svojo mater, da mu ni hotela izdati bivališča Jenny. Če ga je poznala, si je morala vendar reči, da ne more s tem ustavitii usode, pač pa le povzročiti brezkoristne in neznosne muke. Da stori le še nekaj, je šel zopet k Grillovi. Sporočil je stari ženi, kaj je določila stara mati glede nje. Grillova se mu je zahvaljevala s solzami v očeh, a on je to odklonil.

— Meni se ni treba prav nič zahvaljevati, Grillova, ker je popolnoma po moji želji, da živite še nadalje tukaj. Nikdo vam nima ničesar ukazovati in če bi imeli kako posebno željo, se obrnite le na mene samega. Sedaj pa še nekaj drugega, Grillova. Opišite mi, prosim var, še enkrat natančno zunanost te gospe dr. Brinkman. Grillova je storila to zelo vestno.

— Ali ste jo slišali govoriti?

— Da, gospod prof.

— Ali je govorila kako narečje?

— Ne pravzaprav, a povdarek je bil drugačen kot tu v naši okolici.

— Hm, — vlak ob poldnavanjstih je berlinski brzovlak. Ali je govorila dama mogoče kot Berlincanka?

— Ne, v Berlinu sem bila že pogosto s pokojno gospo grofico Berlincani govore drugače.

— Torej je šlo potovanje na vsak način še dalje. No, hvala vam, Grillova, a ne govorite z nikomur o tej stvari.

— Gospodnu profu ni treba reči to posebej.

S prijaznim pozdravom je Lotar odšel.

Njegova glava je delala kot ona detektivka. Imel pa je premalo opornih točk, da pride Jenny na sled. Policijske pomoči se ni hotel poslužiti na noben način. Mogoče mu bo prinesla pošna vreča pojasnila. Ker ni njegova mati ničesar slutila, da jo kontrolira, bo postala mogoče neprevidna na kak način. Par dni je hotel še čakati. Če ne bo ničesar izvedel, se je hotel poslužiti pomoči nekega detektiva, čeprav mu je bila ta misel neprijetna. Neglede na lastno hrepenenje in nemir pa ni smel pustiti Jenny v izgnanstvu dalj časa kot je bilo neobhodno potrebno.

31. Že tri dni se je mudil Lotar v Wildenfelsu, ne da bi kaj izvedel o Jenny. Vsaki dan je pregledal pošne stvari. Upal je, da bo Jenny vsaj gospe Grillovi sporočila svoj naslov. Ni pa vedel, da je storila Jenny to še pred, dhi se njem odpotovanju. Grofica Suzana je enostavno poslala pismo nazaj na Jenny s pripombo, da ne dovoljuje nobenega pismenega stika s prebivalci Wildenfelsa.